

BÚTOROK ÁGFÁBÓL KÖRNYEZETBARÁT MÓDON

Dr. habil Gerencsér Kinga
c. egyetemi tanár

A „Robinson” bútorok különlegessége, hogy ágfából készülnek, a fának a lombkoronát tartó ágaiból vagy gyérítés során kivágott kis átmérőjű fákból. Az ágfá a fakitermelés melléktermékeként keletkezik és hasznosításuk nem megoldott, ipari méretekben való felhasználásukkal a kitermelt fa teljes hasznosítása is megvalósulna. A természet alkotta formákat őrző ágfából készülhetnek étkezőgarnitúrák felnőtteknek és gyerekeknek egyaránt, tállószekek, hálószobai berendezések, ülőbútorok vagy éttermek és pubok hangulatos berendezései, valamint gyermekjátékszerek is.

A Robinson Hungary Kft. 1993. június 28. óta működik, tevékenységi körük: saját szabadalmuk hasznosítása, tervezés, gyártás, kivitelezés és forgalmazás, valamint Délegyházán területfejlesztés, a Robinson Ökofalu létrehozására. Itt valósították meg saját szabadalmuk alapján az energiatakarékos lakóházak kivitelezését, a lakóházak berendezéseinek gyártását, egyedibútor-gyártási technológiájuk alkalmazásával. Délegyhá-

zán működnek, a cég alapítója Herényi Zsóka és munkatársa, Tóth Gábor.

ROBINSON BÚTOROK

A „Robinson” bútorok gyártását és forgalmazását 23 évvel ezelőtt kezdték el. Piackutatás céljából számtalan kiállításon vettek részt, a BNV-n több alkalommal, Miskolcon, Kecskeméten és Sopronban. Európában: Ausztriában, Németországban, Angliában és a tengerentúlon: Cipruson és Kana-

dában is jelen voltak. Termékeiket díjazták, dicsérő okleveleket, kitüntetések kaptak. A Robinson bútorgyártás-technológiára az EU-szabadalmat, az USA és a magyar szabadalmat is megkapták. Részt vettek a Feltalálók Világkiállításán Nürnbergben, ahol szintén oklevelet kaptak. Az alkatrészek megmunkálása speciális gépsoron történik, az elemek illesztése, a csapos és ékes megoldás lehetővé teszi a fa későbbi mozgásának követését.

ÚJ TELÍTÉSI ELJÁRÁS

A termékeikhez sikerült egy új fa-telítő eljárást kidolgozniuk. Az élő-nedves fákon egy hő- fizikai eljárást alkalmaznak, melynek eredményeként a fából szinte teljes mértékben eltüntetik a nedvességet, az így létrejött nagyon parányi üregekbe azonnal bejuttatják a telítő anyagot. A telítő anyag bejuttatásához nem használnak túlnyomást, csak előidéz- zik azt az állapotot, hogy a Földön uralkodó 1 atm. nyomás végezze el ezt a feladatot – ingyen –, külön berendezés nélkül. Tehát ennél az eljárásnál lényegesen kevesebb energiát szükséges felhasználni. Ez a telítő anyag a művelet elvégzése után 1–2 óra alatt megszilárdulva beleköt a fába, és ezután többé nem vetemedik, nem csavarodik, nem zsugorodik, nem dagad, nem tud korhadni, se rovar-, se gombakárosodás nem érheti. Az ilyen alapanyagból készült termékek nem igényelnek utólagos felületkezelést sem. Ezáltal kültéri tárgyakkhoz is biztonsággal alkalmazhatók, pl. kerti bútorok, játszótérek berendezési tárgyaiként.

A telítés következtében olyan fafajok is ipari alapanyaggá válhatnak, melyek telítés nélkül nem tekinthetők annak – nyír, nyár, juhar, platán, ecet stb. A 3 cm-nél vastagabb ágfákat is tudják telíteni, így kiváló alapanyaga a „Robinson” bútorgyártásnak. Az így telített faanyag hagyományos faipari szerszámokkal megmunkálható, metszetei megőrzik a fa fajtájának megfelelő rajzolatait. Nyomószilárdsága kétszeresére, tartóssága pedig legalább tízszeresére nő! Az ezzel az eljárással telített faanyagot a miskolci egyetemen bevizsgálták, és elmondható, hogy a telítés igen hatásos, mivel a 12 órás áztatás után a felvett vízmennyiség 4–6%, szemben a kezeletlen próbatestek 19%-ával.

A telítő anyag felvételi vizsgálatok viszont 48–53% közötti sűrűség-növekedési értékeket mutattak, és a rugalmassági modulus és hajlítószilárdsági értékek telítés hatására növekedtek.

Miután ezeknek a fatermékeknek a tartóssága sokszorosa a telítetlen faanyagból készült fatermékekének, ezért kültéri bútorok, parkberendezések, kerítések, gyermekjátékszerek stb. készítésére kiválóan alkalmasak.

SÜVEGHÁZ

Bútoraik megfelelő környezetbe helyezéséhez kerestek megoldásokat, és így jutottak el a süvegházig és az ökofalu gondolatáig. 13 évvel ezelőtt kezdtek el a területfejlesztési projekt megvalósítását, amelyet mára már be is fejeztek, a délegyházi Robinson Ökofalut.

Az Ökofalu egyedülálló unikumnak számít a manapság oly divatos lakóparkok tengerében. Megálmodói és készítői tiszta, emberközeli, nyugodt, hatékony és élhető otthont hoztak létre mindazoknak, akiknek fontos, hogy egy egészséges környezetben éljenek családjukkal. A 12 hektáros érintetlen területen környezetbarát technológiával és természetes anyagokból olyan süvegházakat építettek, amelyek méltán viselhetik az öko jelzőt. Ezek az épületek kör alaprajzzal rendelkeznek és süveg alakúak, nemcsak energiatakarékosak, hanem a sarkokban keletkező hőhidak kiküszöbölésével, és jó hőszigetelő anyagok alkalmazásával, anyagtakarékosak is.

Nincs szükség drága vasbeton áthidaló elemekre, mert a falszerkezet egy felülvilágító kupolába fut össze. A lakóépületek tég-lából készültek, főfala a világító kupoláig tart. Erre került a fából készült tetőszerkezet, majd a nádborítás. Mind a téglának, mind a nádnak a hőszigetelő

értéke magas, ezért egyéb szigetelőanyagok felhasználására nincs szükség. A világító kupola dupla üvegezésű. Az épületek szerkezeti kialakítása, formája és nádfedeles tetőzete nemcsak az alacsony hőveszteséghez járulnak hozzá, hanem télen-nyáron biztosítják az egyenletes belső hőmérsékletet. Ezt tartották szem előtt akkor is, amikor a tetőzet peremét annyira leengedték, hogy az a téli, lapos szögben érkező fényt beengedje az ablakokon, nyáron viszont napellenzőként működjön.

A Robinson Hungary Kft.-nél is napirendre került, ami a generációváltás februári konferenciáján is elhangzott: a nemzetgazdaság szempontjából stratégiaileg fontos faipari családi vállalkozások fennmaradásuk érdekében keresik a lehetséges megoldásokat, mert a stafétabot átadásra vár. ■